

6. Checklist archiefruimten

De Archiefwet 1995 stelt regels en voorschriften aan de bouw en verbouwing van de ruimten waarin archieven bewaard worden. Voor archiefbescheiden die op termijn vernietigd worden, gelden slechts enkele algemene eisen. De bewaring van archiefbescheiden die, zoals aangewezen in een geldige selectielijst voor blijvende bewaring in aanmerking komen, moet aan hogere kwaliteitseisen voldoen. Deze bescheiden moeten ook in speciale ruimten worden bewaard.

De Archiefregeling en archiefruimten

Na twintig jaar worden archiefbescheiden die blijvend bewaard moeten worden, overgebracht naar een archiefbewaarplaats. Zolang dat nog niet is gebeurd, moeten deze bescheiden in een speciaal daartoe ingerichte archiefruimte worden bewaard. Voor deze archiefruimte gelden een aantal eisen. De ruimte moet voldoende beveiligd zijn tegen brand, inbraak en wateroverlast. Daarnaast moet er een systeem voor klimaatbeheersing in de ruimte zijn. Deze eisen zijn uitgewerkt in de Archiefregeling (artikelen 27 tot en met 46 en de overgangs- en slotbepalingen).

Checklist archiefruimten

Op grond van de Archiefregeling is een checklist samengesteld voor het toetsen van archiefruimten. Deze checklist dient als inspectie-instrument maar kan ook door zorgdragers worden gebruikt om zelf na te gaan in hoeverre hun archiefruimte voldoet en welke aanpassingen er gedaan moeten worden. In de checklist zijn de voorschriften systematisch gerangschikt op onderwerp. Daar waar mogelijk is bij het voorschrift ook de bijbehorende toelichting opgenomen.

- De tabel is om praktische redenen opgesteld als vragenlijst, en wijkt daarmee af van de letterlijke tekst van de Archiefregeling. De artikelen zijn in een meer logische en samenhangende volgorde gezet.
- Een aanduiding in vet geeft een (verwijzing naar de) Toelichting op de Archiefregeling aan.
- De letterlijke tekst van de Archiefregeling is terug te vinden in de Staatscourant 2010 nr. 70, 6 januari 2010, laatstelijk gewijzigd Staatscourant nr. 31195, 11 november 2013.

Vermeld in een inspectierapport ten minste de volgende gegevens:

- Naam en functie van de inspecteur(s);
- Naam contactpersonen;
- Naam, (post)adres en overige gegevens van de zorgdrager (gemeente, waterschap enzovoorts), of van het (opslag)bedrijf. Vertreknummers en locatie- of vestigingsaanduiding;
- Datum van de inspectie, toets of schouw en van een vorig bezoek;
- Datum van het rapport;
- Relevante gegevens van de melder: omvang, looptijd en aard (B of V) van de archieven;
- Neem eventueel foto's op in het rapport (in lage resolutie);
- Conclusies.

1. Algemeen

1.1	<p>Aan een in deze regeling opgenomen voorschrift dat moet worden toegepast om te voldoen aan een met betrekking tot een archiefruimte gestelde eis, hoeft niet te worden voldaan, voor zover anders dan door toepassing van dat voorschrift de archiefruimte ten minste dezelfde mate van veiligheid, bescherming tegen water, klimaatbeheersing en milieuhygiëne biedt, als is beoogd met het betrokken voorschrift. (Artikel 27. Algemene buitentoepassingstelling)</p>	
1.2	<p>Is van een of meerdere voorschriften voor archiefruimten ontheffing verleend?</p> <p>Zo ja, van welke voorschriften en welke compenserende maatregelen zijn er getroffen? (Artikel 57 [Ontheffing] en artikel 59.2 Overgangsrecht)</p>	

2. Beheer

2.1	<p>Is er een bouwtekening aanwezig van de archiefruimte?</p> <p>Toelichting: <i>Als er een bouwtekening beschikbaar is, dan kan een deel van de volgende vragen aan de hand van de bouwtekening worden beantwoord.</i></p>	
2.2	<p>Is er een calamiteitenplan, waarin is opgenomen op welke wijze moet worden gehandeld in geval van wateroverlast of brand?</p>	
2.3	<p>Zo ja, welke maatregelen bevat het plan om de archieven te evacueren of te beschermen?</p>	

2.4	<p>Worden in de ruimte archiefbescheiden beheerd die op grond van de vastgestelde selectielijst voor blijvende bewaring in aanmerking komen en bescheiden die voor vernietiging in aanmerking komen?</p> <p><i>Toelichting: Als kan worden aangetoond dat het uitsluitend om te vernietigen archiefbescheiden gaat, hoeft de checklist niet te worden doorgelopen. (Zie definitie archiefruimte art.1.e. Aw 1995).</i></p>	
-	<p>Voor het schoonmaakregime, zie vraag 5.10.</p>	
3. Bouwkundige voorzieningen		
3.1	<p>Is het gebouw waarin een archiefruimte is of wordt gesitueerd, door zijn locatie, aard en bouwwijze zo goed mogelijk gevrijwaard van risico's van:</p> <p>a. brand;</p> <p>b. overstroming; en</p> <p>c. vochtindringing door opkomend grond-, regen- of rioolwater, alsmede van elke overige vorm van wateroverlast? (Artikel 28. Situering)</p>	<p>Locatie:</p> <p>Aard:</p> <p>Bouwwijze:</p>
3.2	<p>Is de vloerbelasting van een archiefruimte berekend op het maximale gewicht van de daarop staande inrichting inclusief archiefbescheiden? (Artikel 42. Maximale vloerbelasting)</p>	
3.3	<p>Lopen er kabels, leidingen of kanalen door de archiefruimte? Zijn deze uitgevoerd als opbouw? (Artikel 33.1.a Kabels, leidingen en kanalen)</p> <p>Zo niet, dateert de archiefruimte dan van vóór de inwerkingtreding van de Archiefregeling? (Artikel 59.1 Overgangsrecht)</p>	
3.4		

	<p>Dienen deze kabels, leidingen of kanalen alleen voor noodzakelijke voorzieningen in de archiefruimte zelf? (Artikel 33.1.b Kabels, leidingen en kanalen)</p> <p>Zo niet, dateert de archiefruimte dan van vóór de inwerkingtreding van de Archiefregeling? (Artikel 59.1 Overgangsrecht)</p>	
3.5	<p>Worden de benodigde kabels, leidingen of kanalen, voor een noodzakelijke voorziening die zich in een compartiment bevindt, door het overige gedeelte van de archiefruimte gevoerd?</p> <p>Toelichting: <i>Elke doorvoering is een aantasting van de brand- en waterwerendheid van de scheidingsconstructies en vormt daarnaast een risico voor de klimaatbeheersing, indringing van micro-organismen, enzovoorts.</i> (Artikel 33.2 Kabels, leidingen en kanalen)</p>	
3.6	Hoeveel toegangsdeuren zijn er tot de archiefruimte?	
3.7	Om wat voor deuren gaat het?	<p>Loopdeur(en):</p> <p>Overheaddeur(en):</p> <p>Anders:</p>
3.8	Zijn de deuren in een archiefruimte zelfsluitend? (Artikel 34 Deuren)	
3.9	Draaien de deuren, voor zover draaiend uitgevoerd, naar buiten toe open? (Artikel 34. Deuren)	
4. Maatregelen tegen schade door brand		
4.1. Brandpreventie		

4.1.1	Geldt in de archiefruimte een rookverbod? (Artikel 31. Rookverbod) Hoe is dit kenbaar gemaakt?	
4.1.2	Is de archiefruimte voorzien van rookmelders en een brandmeldinstallatie met een automatische doormelding naar de brandweer? Wordt de brandmeldinstallatie beheerd overeenkomstig NEN 2654-1+C1:2018? (gepubliceerd 1-8-2018) (Artikel 30.6 Brandveiligheid) <i>Toelichting: Rookmelders zorgen ervoor dat een brand eerder wordt gedetecteerd dan alleen met een sprinklerinstallatie. Automatische doormelding naar de brandweer en het zeer frequent automatisch testen van het signaal van de doormelding, verzekeren een tijdige detectie van de brand door de brandweer. Deze kan dan zo snel mogelijk ter plaatse zijn om de brand te blussen.</i>	
4.1.3	Bevinden zich in de archiefruimte materialen en/of apparaten die brandgevaar kunnen veroorzaken? (Artikel 30.7 Brandveiligheid)	
4.1.4	Worden zich eventueel in de archiefruimte bevindende computers buiten bedrijfstijd spanningsvrij gehouden? (Art.36, toelichting)	
4.1.5	Worden zich eventueel in de archiefruimte bevindende transportmiddelen met elektromotor buiten bedrijfstijd buiten de archiefruimte geplaatst? (Art. 36, toelichting)	
4.2. Brandveilige constructie		
4.2.1	Hebben de in- en uitwendige scheidingsconstructies van een archiefruimte een brandwerendheid van ten minste 60 minuten volgens NEN 6069+A1+C1:2019 nl (gepubliceerd 1-2-2019), dan wel, voor	

	zover gelet op de aard van de scheidingsconstructie van toepassing, (Art. 43.1 Brandveiligheid)	
4.2.2	Voldoet de bijdrage tot de brandvoortplanting van in- en uitwendige scheidingsconstructies ten minste aan klasse 2 volgens NEN-EN 13501-1:2019? (gepubliceerd 1-1-2019) (Art. 30.4 Brandveiligheid)	
4.2.3	Zijn ventilatie- of luchtbehandelingskanalen voorzien van brandkleppen die voldoen aan NEN-EN 1366-1:2014 (gepubliceerd 1-10-2014) en NEN-EN 1366-2:2015? (gepubliceerd 1-7-2015) (Art. 30.5 Brandveiligheid)	
4.2.4	Voldoet de bijdrage tot de brandvoortplanting van de inrichting aan klasse 2 volgens NEN-EN 13501-1:2019? (gepubliceerd 1-1-2019) (Art. 43.2 Brandveiligheid)	
4.2.5	Is in één of meer van de aangrenzende ruimten apparatuur of materiaal aanwezig met een verhoogd risico op brand?	
4.3. Brandblusmiddelen		
4.3.1	Is de archiefruimte voorzien van deugdelijke en, mede gelet op de aard, oppervlakte en inhoud van de archiefruimte, doelmatige middelen of voorzieningen voor het doven en vertragen van brand? Zijn er in ieder geval voldoende en zichtbaar gemarkeerde draagbare blustoestellen? Poeder- of schuimblussers zijn niet toegestaan. (Art. 30.1 Brandveiligheid)	Oppervlakte archiefruimte: Inhoud archiefruimte Soort draagbare blustoestellen: Brandslanghaspel(s), lengte: Sprinklerinstallatie: Anders: Oordeel:

4.3.2	Zijn, voor zover toegepast, sprinklerinstallaties volautomatisch werkend? Zijn ze uitgevoerd met sprinklerkoppen die zich aan het plafond en in de stellingen of in de rekken bevinden? Zijn er open of gesloten sprinklerkoppen toegepast? (Art. 30.2 Brandveiligheid)	
4.3.3	Zijn de middelen en voorzieningen voor het doven en vertragen van brand, bedoeld in art. 30.1 en art. 30.2, geschikt om de schadelijke gevolgen daarvan voor de aanwezige archiefbescheiden te beperken? (Art. 30.3 Brandveiligheid)	
4.3.4	Zijn in of in de nabijheid van een archiefruimte brandslanghaspels aanwezig? Zijn, indien de haspels zich in de archiefruimte bevinden, deze toegepast met droge blusleidingen waarvan de aansluiting zich buiten de archiefruimte bevindt? (Art. 43.3 Brandveiligheid)	
5. Maatregelen tegen schade door vervuiling en verval (klimaat)		
5.1	Is de ruimte voorzien van klimaatapparatuur? Zo ja, van welk type en waar is deze geplaatst?	
5.2	Is de klimaatapparatuur in een archiefruimte zodanig uitgevoerd dat: a. via de kanalen ervan geen water, stof, vuil of ongedierte kunnen doordringen; en b. geen onderlinge besmetting van compartimenten kan ontstaan met schimmels of andere micro-organismen? (Artikel 39.1 Klimaatapparatuur)	
5.3	Heeft de relatieve luchtvochtigheid van archiefruimten een zo constant mogelijke waarde van tussen de 40 en 60%?	

	<p>Variëert de temperatuur tussen de 16°C en 20°C?</p> <p>Worden deze waarden weleens overschreden?</p> <p>Zo ja, hoe vaak en hoeveel?</p> <p>Norm: Een overschrijding tot 25°C gedurende ten hoogste 10 etmalen per jaar is toegestaan. (Artikel 45a. Relatieve luchtvochtigheid en temperatuur van archiefruimten)</p>	
5.4	<p>Is de archiefruimte voorzien van een goedwerkende thermometer en hygrometer?</p> <p>Norm: Haarhygrometers zijn niet toegestaan. (Artikel 45. Meetinstrumenten klimaat)</p>	
5.5	<p>Wordt de deugdelijke werking van alle in de archiefruimte aanwezige meetapparatuur voor relatieve luchtvochtigheid en temperatuur regelmatig gecontroleerd?</p> <p>Zo ja, hoe vaak? (Artikel 39.1 Klimaatapparatuur)</p>	
5.6	<p>Worden de meetgegevens geregistreerd en gemonitord en bewaakt?</p> <p>Zo ja, op welke wijze?</p>	
5.7	<p>Bevinden zich in de archiefruimte materialen, apparaten of stoffen die:</p> <p>a. de temperatuur en de luchtvochtigheid nadelig kunnen beïnvloeden;</p> <p>b. verontreiniging kunnen verspreiden;</p> <p>c. insecten of micro-organismen kunnen aantrekken; of</p> <p>d. archiefbescheiden op een andere wijze kunnen beschadigen of de degradatie ervan bevorderen? (Artikel 36.1 Algemene milieu- en klimaatvoorschriften)</p>	<p>Stofzuiger papierversnipperaar kopieerapparaten printers houten stellingen afgedankt meubilair schoonmaakartikelen textiele voorwerpen (vlaggen, vaandels), nitraatfilm acetaatfilm anders.</p>

5.8	Zijn in de archiefruimte bouw- en afwerkmaterialen toegepast waaruit schadelijke gassen kunnen vrijkomen of die op andere wijze schade aan de archiefbescheiden kunnen veroorzaken of waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat zij in de toekomst schade kunnen veroorzaken? (Artikel 36.2 Algemene milieu- en klimaatvoorschriften)	houtvezelplaten (spaanplaat) kunststoffen anders.
5.10	Wordt de archiefruimte regelmatig en zorgvuldig schoongemaakt? (Artikel 37, toelichting)	
5.11	Zijn archiefstellingen in een archiefruimte zodanig geplaatst van a. elkaar, van wanden en plafonds alsmede van de overige inrichting, dat steeds voldoende luchtcirculatie mogelijk is ter voorkoming van schimmels of andere micro-organismen; b. verlichtingselementen, dat geen voor de archiefbescheiden schadelijke warmteontwikkeling kan plaatsvinden; of c. doorvoeringen door scheidingsconstructies, dat eventuele branddoorslag geen direct gevaar voor de archiefbescheiden oplevert? (Artikel 40. Plaatsing archiefstellingen)	
5.12	Zijn er geen archiefbescheiden geplaatst op het topbord van de archiefstellingen? (artikel 40, toelichting)	
5.13	Worden magnetische gegevensdragers voor archiefbescheiden bewaard in een gesloten constructie die tegengaat dat voor de archiefbescheiden schadelijke elektromagnetische straling deze constructie kan binnendringen? (Artikel 41. Kasten voor magnetische gegevensdragers)	

5.14	Wordt de luchtinhoud van een archiefruimte ten hoogste eenmaal per etmaal ververst? (Artikel 44. Luchtkwaliteit)	
6. Maatregelen tegen water		
6.1	Heeft bij ondergronds bouwen van een archiefruimte de waterindringing in het bouw materiaal een waarde die onschadelijk is voor de bewaring van archiefbescheiden, gemeten volgens: a. NPR 2877:1991 voor beton? (gepubliceerd 1-11-1991); b. NEN 2778:2015 voor andere bouwmaterialen? (gepubliceerd 1-6-2015) (Artikel 29. Normen voor ondergronds bouwen)	
6.2	Indien de archiefruimte (zich) of a. deels of geheel beneden het maaiveld bevindt; en/of b. voorzien is van een sprinklerinstallatie; en/of c. zich één of meerdere slanghaspels erin bevinden is hij dan voorzien van watermelders met een doormelding via het gebouwensysteem, het beveiligingssysteem of het installatiebeheersysteem? (Art. 32 Watermelders)	
6.3	Is er wel eens een lekkage geweest, waarbij het water door de muur, het plafond of door de vloer kwam?	
6.4	Zo ja, op welke wijze is de oorzaak van de lekkage weggenomen?	
-	Zijn, voor zover toegepast, sprinklerinstallaties volautomatisch werkend?	Zie vraag 0. (vraag 4.3.2)

	Zijn ze uitgevoerd met sprinklerkoppen die zich aan het plafond en in de stellingen of in de rekken bevinden? Zijn er open of gesloten sprinklerkoppen toegepast? (Art. 30.2)	
-	Zijn de middelen en voorzieningen voor het doven en vertragen van brand, bedoeld in art. 30.1 en art. 30.2, geschikt om de schadelijke gevolgen daarvan voor de aanwezige archiefbescheiden te beperken? (Art. 30.3 Brandveiligheid)	Zie vraag 0. (vraag 4.3.3)
7. Maatregelen tegen onbevoegde betreding en ontvreemding van archiefbescheiden		
7.1	Welke maatregelen heeft de zorgdrager genomen tegen ongeautoriseerde toegang tot de archiefruimte? Zijn deze doeltreffend? (Artikel 35. Maatregelen tegen ongeautoriseerde toegang)	Technische maatregelen: Constructieve maatregelen: Personele maatregelen: heeft het personeel een verklaring van goed gedrag en een geheimhoudingsplicht? Voorschriften, calamiteitenplan, protocollen en reglementen: Oordeel:
7.2	Voldoen de toegangsdeuren in een archiefruimte en het hang- en sluitwerk daarop. (Artikel 46.1 Inbraakpreventie)	
7.3	Voldoen externe scheidingsconstructie en gevelementen aan weerstandsklasse 4 of hoger volgens NEN 5096:2012/A1:2015 nl? (gepubliceerd 1-7-2015) (Artikel 46.2 Inbraakpreventie)	